

**ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

вул. Хрещатик, 6, м. Київ, 01001, тел./факс: 278-21-62
E-mail: donm@kyiv-oblosvita.gov.ua Web: www.kyiv-oblosvita.gov.ua Код ЄДРПОУ 02143614

НАКАЗ

від " 02 " 04 2020 р.

№ 82

м. Київ

**Про окремі питання виявлення
та протидії булінгу в системі освіти
Київської області**

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», статті 11 Закону України «Про запобігання і протидію домашньому насильству», Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання і протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 658, наказів Міністерства освіти і науки України: від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 р. за № 111/34394; від 26.02.2020 № 293 «Про затвердження Плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти» (зі змінами, внесеними наказом від 20.03.2020 № 420), листа Міністерства освіти і науки України від 20.03.2020 № 6/480-20 «Про план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) в закладах освіти», наказу департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації від 11.01.2019 № 09 «Про запобігання булінгу в системі освіти Київської області» та з метою попередження в системі освіти області булінгу (цькування), сприяння реалізації прав осіб, постраждалих від булінгу, та ефективного реагування на факти насильства в закладах освіти,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити план заходів, спрямованих та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти, що додається.
2. Керівникам місцевих органів управління освітою:
  - 2.1. Забезпечити проведення цілеспрямованої роботи з питань протидії булінгу (цькуванню) в закладах освіти;

2.2. Розробити до 20.08.2020 плани заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню);

2.3. Забезпечити постійну координацію роботи та взаємодії суб'єктів реагування в разі виявлення випадку булінгу (цькування) в закладах освіти;

2.4. Систематично проводити інформаційно-просвітницьку роботу серед учасників освітнього процесу з питань булінгу (цькування);

2.5. Проводити системну профілактичну роботу, спрямовану на запобігання вчиненню дитиною та стосовно дитини булінгу (цькування) і виховання нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки у міжособистісних стосунках;

2.6. Своєчасно реагувати на повідомлення про випадки жорстокого поводження з дітьми (булінгу) або загрози його вчинення та вживати відповідних заходів для його припинення;

2.7. Уживати заходів (відповідно до рішень комісій закладів освіти з розгляду випадків булінгу) для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або потерпіли від булінгу (цькування);

2.8. Проводити постійний моніторинг ефективності роботи закладів освіти з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню) з метою виявлення проблем та вжиття невідкладних заходів для їх вирішення;

2.9. Розглядати питання щодо фактів насилля над дітьми на засіданнях колегій місцевих органів управління освітою, педагогічних рад, нарадах, батьківських зборах тощо;

2.10. Розмістити протягом березня-квітня 2020 року на вебсайтах місцевих органів управління освітою, закладів освіти усіх типів та форм власності інформаційні матеріали про запобігання та протидію булінгу, номери телефонів організацій та установ, служб підтримки, до яких можуть звертатися постраждалі особи, порядок подання та розгляду (з обов'язковим дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу в закладі освіти, порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та інформацію про відповідальність осіб, причетних до булінгу.

3. Керівникам закладів освіти обласної комунальної власності, фахової передвищої, вищої та професійної (професійно-технічної) освіти:

3.1. Створити комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти та затвердити їх склад;

3.2. Розробити та затвердити плани заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;

3.3. Провести в закладах освіти комплекс заходів для запобігання та протидії булінгу (цькуванню), зокрема:

3.3.1. Створити освітнє середовище, здатне забезпечити психологічну та фізичну безпеку учасників освітнього процесу;.

3.3.2. Визначати причини і передумови поширення булінгу (цькування) в закладі освіти;

3.3.3. Постійно підвищувати рівень поінформованості учасників освітнього процесу про булінг (цькування);

3.3.4. Виховувати в учасників освітнього процесу нетерпиме ставлення до насильницьких моделей поведінки, усвідомлення того, що булінг (цькування) - це порушення прав людини;

3.3.5. Заохочувати всіх учасників освітнього процесу до активного сприяння запобіганню булінгу (цькування);

3.4. Повідомляти невідкладно (у строк, що не перевищує однієї доби) про випадок булінгу (цькування) в закладі освіти територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України, департамент освіти і науки, принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування);

3.5. Інформувати про випадок булінгу (цькування) службу у справах дітей для вирішення питання щодо соціального захисту малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування), з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування), та вжиття заходів для усунення таких причин;

3.6. Повідомляти центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з метою проведення оцінки потреб сторін булінгу (цькування), визначення соціальних послуг та методів соціальної роботи, забезпечення психологічної підтримки та надання соціальних послуг;

3.7. Скликати засідання комісії з розгляду випадку булінгу (цькування) не пізніше, ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування).

4. Комунальному закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (Н. Бендерець):

4.1. Здійснювати науково-методичний та навчально-методичний супровід виховної роботи в закладах освіти з питань формування в дітей та молоді соціальних компетентностей і навичок запобігання та протидії булінгу (цькуванню);

4.2. Включити до 30.04.2020 у щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних (науково-педагогічних) працівників (з відривом чи без відриву від освітнього процесу) теми щодо формування в дітей та молоді соціальних компетентностей і навичок запобігання та протидії булінгу (цькуванню).

5. Комунальному закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (Н. Бендерець), Навчально-методичному кабінету професійно-технічної освіти у Київській області (М. Стасєва) забезпечити методичний супровід педагогічних працівників, які здійснюють соціально-педагогічний патронат здобувачів освіти, постраждалих від булінгу або здатних до булінгу.

6. Відділу дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти (Л. Кибенко), відділу професійної, вищої освіти і науки та інноваційної діяльності (Н. Гуляй) департаменту освіти і науки здійснювати координацію діяльності з питань запобігання булінгу та жорстокому поводженню з дітьми; своєчасного виявлення здобувачів освіти, які стали жертвами насильства, у взаємодії зі службою у справах дітей та сім'ї, відділом ювенальної превенції управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції в Київській області.

7. Контроль за виконанням плану заходів, спрямованих та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти, затвердженого цим наказом, покласти на керівників структурних підрозділів департаменту.

8. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

В.о. директора департаменту

Ж. Осипенко

Затверджено
наказ департаменту освіти і науки
від 02.04.2020 № 82

ПЛАН
заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в системі освіти

Найменування завдання	Найменування заходів	Відповідальні за виконання	Строк виконання
1. Проведення інформаційних кампаній з питань булінгу (цькування) в закладах освіти	1) системна інформаційно-просвітницька та профілактична робота серед учасників освітнього процесу, спрямована на запобігання вчиненню дитиною чи підлітком та стосовно дитини чи підлітка булінгу (цькування) або насильницьких дій та виховання нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки у міжособистісних стосунках	місцеві органи управління освітою та керівники закладів освіти спільно з уповноваженими підрозділами територіальних органів Національної поліції України та службами у справах дітей, центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	постійно
	2) здійснення науково-методичного та навчально-методичного супроводу виховної роботи в закладах освіти із запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	КЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»	постійно
	3) надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або потерпіли від булінгу (цькування)	місцеві органи управління освітою та керівники закладів освіти спільно зі службами у справах дітей, центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	постійно
	4) оприлюднення на вебсайтах департаменту освіти і науки, місцевих органів управління освітою, закладів освіти усіх типів та форм власності	Центр нових інформаційних систем і технологій, місцеві органи управління освітою, керівники закладів	

	інформаційних матеріалів, рекомендацій та нормативно-правових актів про запобігання та протидію булінгу	освіти; КЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»	постійно
2. Створення в закладах освіти безпечного середовища та проведення роботи з питань запобігання булінгу (цькуванню)	1) розроблення планів заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти 2) утворення комісій з розгляду випадків булінгу (цькуванню) в закладах освіти 3) проведення моніторингу ефективності роботи закладів освіти з питань запобігання та протидії булінгу (цькуванню)	керівники закладів освіти керівники закладів освіти місцеві органи управління освітою;	перед кожним н. роком перед кожним н. роком не рідше одного разу на півріччя
3. Професійний розвиток та підвищення кваліфікації педагогічних (науково-педагогічних працівників) з питань формування в дітей та підлітків соціальних компетентностей і навичок толерантної поведінки та неприйнятності насильницьких дій	1) включення у щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних (науково-педагогічних) працівників (з відривом чи без відриву від освітнього процесу) теми щодо формування в дітей та молоді соціальних компетентностей і навичок запобігання та протидії булінгу (цькуванню) 2) забезпечення навчально-методичними матеріалами педагогічних працівників, які здійснюють соціально-педагогічний патронат здобувачів освіти, постраждалих від булінгу або здатних до булінгу	КЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» КЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»; Навчально-методичний кабінет професійно-технічної освіти у Київській області	постійно постійно